

Έρευνες πεδίου που διενεργήθηκαν επί του πληθυσμού των φοιτητών του τμήματος Δημόσιας Διοίκησης του Παντείου Πανεπιστημίου

Κατά τη διάρκεια της τελευταίας δεκαετίας σχεδιάστηκαν και υλοποιήθηκαν τρεις (3) διαφορετικές δειγματοληπτικές έρευνες πεδίου με ερωτηματολόγια και με πληθυσμό – στόχο τους φοιτητές του τμήματος Δημόσιας Διοίκησης του Παντείου Πανεπιστημίου.

Σύμφωνα με το Γενικό Κανονισμό για την προστασία των Προσωπικών Δεδομένων (GDPR) αλλά και τις συνήθειες πρακτικές διενέργειας ερευνών (ΣΕΔΕΑ - ΠΕΣΣ) οι φοιτητές οι οποίοι συμμετείχαν στην έρευνα ενημερώνονταν:

- α) για τη τήρηση της ανωνυμίας
- β) την προαιρετική συμμετοχή
- γ) τους στόχους της έρευνας
- δ) τη χρήση των αποτελεσμάτων
- ε) τη σημαντικότητα της συμμετοχής τους
- στ) τα αποτελέσματα της έρευνας (όταν αυτά ήταν διαθέσιμα)

Ακολουθεί συνοπτική περιγραφή της μεθοδολογίας, των αποτελεσμάτων και της διάχυσης αυτών στην επιστημονική κοινότητα, των τριών ερευνών:

1. Αξιολόγηση και ιεράρχηση από τους φοιτητές των παραγόντων που συνθέτουν την συνολική ποιότητα διδασκαλίας του τμήματος Δημόσιας Διοίκησης

Από το 2009 έως το 2018 πραγματοποιήθηκαν 5 φάσεις μιας διαμήκουσ έρευνας πεδίου (longitudinal survey) στις οποίες συμμετείχαν περίπου 100 φοιτητές του τμήματος Δημόσιας Διοίκησης κάθε φορά (συνολικό μέγεθος δείγματος **500**). Οι φοιτητές συμπλήρωναν το ίδιο ερωτηματολόγιο βαθμολογώντας, με κλίμακα από το 1 έως το 10, τόσο τους είκοσι επιμέρους παράγοντες ποιότητας της διδασκαλίας (μεταδοτικότητα, γνώση του αντικειμένου, ύλη, κ.λπ.) όσο και την συνολική ποιότητα διδασκαλίας για το σύνολο των μαθημάτων που είχαν διδαχθεί στο τμήμα. Τον Πληθυσμό της έρευνας αποτελούσαν κάθε φορά οι φοιτητές που βρίσκονταν τουλάχιστον στο δεύτερο έτος σπουδών.

Τα αποτελέσματα της έρευνας παρουσιάστηκαν σε ένα επιστημονικό συνέδριο για την ποιότητα στην εκπαίδευση και δημοσιεύτηκαν σε δύο έγκυρα διεθνή περιοδικά Στατιστικής σε ειδικούς τόμους (special issues) για δείκτες **αξιολόγησης στην Εκπαίδευση**.

1. Βαβούρας, Ι., **Πετράκος, Γ.** (2010). Ένα προτεινόμενο ιεραρχικό γραμμικό υπόδειγμα για την αυτοαξιολόγηση των ακαδημαϊκών μονάδων. *Πανελλήνιο Συνέδριο - Τοπικές Κοινωνίες και Τριτοβάθμια Εκπαιδευτικά Ιδρύματα*: Συνύπαρξη για Αειφορική Ανάπτυξη. Ρόδος
2. Fouskakis, D., **Petrakos, G., Vavouras, I.** (2016) A Bayesian Hierarchical Model for Comparative Evaluation of Teaching Quality Indicators in Higher Education. *Journal of Applied Statistics*, **43**(1): 195–211.
3. Fouskakis, D., **Petrakos, G.** & Rotous, I. (2020). A Bayesian longitudinal model for quantifying students' preferences regarding teaching quality indicators. *METRON*, **78**, 255–270.

Τα συμπεράσματα συνοψίζονται στα εξής:

Το 2009 οι παράγοντες που σχετίζονταν με την ικανότητα του διδάσκοντα, όπως η οργάνωση του μαθήματος, η μεταδοτικότητα και η γνώση του αντικειμένου ήταν ψηλά στην ιεράρχηση των φοιτητών και η αξιολόγηση αυτών για τους διδάσκοντες του τμήματος θετική. Την ίδια χρονική περίοδο οι παράγοντες της συμπεριφοράς το διδάσκοντα προς τους φοιτητές όπως σεβασμός και επικοινωνία καθώς ενθάρρυνση της συνεργασίας μετρήθηκαν στις αμέσως επόμενες υψηλές θέσεις της αξιολόγησής τους.

Το 2013 βιώνοντας τις επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης οι φοιτητές αξιολόγησαν, ως σημαντικούς, νέους παράγοντες όπως η οργάνωση του μαθήματος σύμφωνα με τους στόχους του και η και συνάφειά του με τις σύγχρονες επιστημονικές τάσεις και την επικαιρότητα, ενώ οι παραδοσιακά σημαντικοί παράγοντες που αναδείχθηκαν στην προηγούμενη φάση υποχώρησαν, έστω και οριακά.

Από τα συνολικά δεδομένα και των 5 φάσεων της έρευνας που αφορούν στην δεκαετία 2009-2018 (συνολικό δείγμα άνω των 500 φοιτητών) προκύπτει ότι οι φοιτητές του τμήματος δίνουν ιδιαίτερη έμφαση σε παράγοντες που σχετίζονται με τις παραδοσιακές ικανότητες του διδάσκοντα όπως καλή οργάνωση, μεταδοτικότητα και επικοινωνία με τους φοιτητές αλλά παράλληλα αναζητούν επίμονα περισσότερο ενδιαφέρον στη θεματολογία και συνάφεια με τις σύγχρονες επιστημονικές τάσεις και την επικαιρότητα.

2. Καταγραφή και αξιολόγηση των επιπτώσεων της οικονομικής κρίσης στην ακαδημαϊκή καθημερινότητα των φοιτητών του τμήματος Δημόσιας Διοίκησης

Τον υπό μελέτη πληθυσμό αποτέλεσε το σύνολο των προπτυχιακών φοιτητών του τμήματος Δημόσιας Διοίκησης του Παντείου Πανεπιστημίου, τον Μάιο του 2017. Με απλή τυχαία δειγματοληψία επιλέχθηκε δείγμα 90 φοιτητών και συγκεντρώθηκαν 89 συμπληρωμένα. Το ερωτηματολόγιο, το οποίο αποτελείται από είκοσι τέσσερις ερωτήσεις που κατανέμονται σε τέσσερις θεματικές ενότητες, δομήθηκε κατά τρόπο ώστε να αποτελέσει όργανο μέτρησης των επιπτώσεων της οικονομικής κρίσης στην ακαδημαϊκή καθημερινότητα των φοιτητών συνδυάζοντας ερωτήσεις γεγονότων και γνώμης

Τα αποτελέσματα της έρευνας δημοσιεύτηκαν στον ειδικό τόμο του περιοδικού *Statistical Review* προς τιμή του Ομότιμου Καθηγητή του τμήματος, Ιωάννη Βαβούρα.

Petrakos, G and Papaioannou, V. (2018) *The Impact of Economic Crisis in Academic Life: A case study at Panteion University in Greece. Statistical Review, 11-12: 79-91*

Τα συμπεράσματα συνοψίζονται στα εξής:

Η ακαδημαϊκή καθημερινότητα έχει επηρεαστεί αρνητικά από την οικονομική πραγματικότητα ώστε να κρίνεται επιτακτική ανάγκη η εξέταση προτάσεων για τη διευκόλυνσή της. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι εργαζόμενοι φοιτητές, οι οποίοι δήλωσαν ότι η συμμετοχή τους στις ακαδημαϊκές δραστηριότητες επηρεάζεται από τις ώρες εργασίας τους, προτείνοντας παράλληλα λύσεις για τη διευκόλυνση της ακαδημαϊκής τους καθημερινότητας, όπως την καθιέρωση σταθερού ωραρίου προγραμμάτων, τη δυνατότητα σημειώσεων σε ηλεκτρονική πλατφόρμα, καθώς και την επιπλέον λειτουργία των διοικητικών υπηρεσιών τις απογευματινές ώρες. Επιπροσθέτως, κρίνεται αναγκαίο να υποστηριχθεί η λειτουργία του Γραφείου Διασύνδεσης και Σταδιοδρομίας του Πανεπιστημίου, με στόχο τη σύνδεση των φοιτητών και των αποφοίτων με την αγορά εργασίας μέσω δημιουργίας διαύλων επικοινωνίας ανάμεσα σε άτομα που αναζητούν και φορείς που προσφέρουν εργασία, ώστε να επιτευχθεί η πολυεπίπεδη προσέγγιση της αγοράς εργασίας. 3

3. Αξιολόγηση της εξ αποστάσεως διδασκαλίας του τμήματος Δημόσιας Διοίκησης

Τον Ιούλιο του 2020 διενεργήθηκε σύντομη αλλά μεγάλης κλίμακας έρευνα σε δείγμα **389** φοιτητών με στόχο την αξιολόγηση της πρόσφατης εμπειρίας τους από την εξ αποστάσεως διδασκαλία λόγω της πανδημίας το εαρινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2019-20.

Τα συμπεράσματα συνοψίζονται στα εξής:

A. Η πλειονότητα των φοιτητών (56%) του τμήματος αξιολόγησαν θετικά την εξ αποστάσεως διδασκαλία που έλαβε χώρα την περίοδο Μάρτιος – Ιούνιος 2020. Το 35,5% των φοιτητών αξιολόγησε την εμπειρία της εξ αποστάσεως διδασκαλίας ως ουδέτερη, ενώ το 8,5% ως αρνητική.

B. Παρόλη τη θετική αξιολόγηση, το 61,5% των φοιτητών του τμήματος δήλωσε ότι εάν είχε επιλογή θα επέλεγε τη δια ζώσης διδασκαλία, ενώ το 38,5% των φοιτητών θα επέλεγε την εξ αποστάσεως διδασκαλία.

Γ. Τα αποτελέσματα A και B παραμένουν αμετάβλητα όταν αναλυθούν χωριστά ως προς το φύλο των φοιτητών.

Ο επιστημονικά υπεύθυνος

Γεώργιος Πετράκος

Αναπληρωτής Καθηγητής Ποσοτικών Μεθόδων και Η/Υ

Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης, Πάντειο Πανεπιστήμιο

11.01.2021